

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

63. Quæ sit vis clausulæ irritantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

tentia, opusque ut judex antequa sit pena locutus, ferat sententiā declaratoriam cum
missi delicti, non ut puniat, sed tunc ut declaret contraventum seu delictum ful-
se commissum, quemadmodum fuse docet & probat Fel. in d. c. cum Rodulpus num.
35. & seqq. idem in cap. i. num. 45. de confit. quiclare etiam limiteat, nisi delictum si-
notorium tum non esse opus declaratione. Fumus verb. pena. id tamen non obtinere
in censuris & aliis spiritualibus penis communiter traditum est, qui enim contra
sententiam à Canone latam facit sine alia declaratione comminatas ipso iure cen-
sus incurrit. Fumum d. verb. pena. num. 1. sub med. Navarr. in Manuali cap. 24. numer.
67. Quia Pontifex tunc velle censetur ut pars contra seipsum sit executrix Navarr. d.
n. 67. Latissime Gregor. Sayrus in Thesauro Theolog. moralis par. 1. lib. 1. cap. II. per tot. ubi
tradit formas quibus cognoscatur an sint lata sententia, an ferenda.

QUAESTIO LXIII.

Quae sit vis clausula irritantis.

SUMMARIUM.

1. Vsurpata à Principe afficit ignorantes,
2. Est penetrabilior omni gladio;
3. Ex rescripto jus non queritur ante pra-
4. Quid de clausula irritante usurpata à legato.

DE clausula hac irritante decernimus irritum & inane, &c. vadi varia scripteris
Fel. cap. caterum n. 19. de rescr. Card. Clem. 1. num. 3. cum Apost. de elect. Clem. n.
6. & 7. de concess. prab. Rebuff. ad conf. reg. iur. de evocat. in prefat. quest. 4. num 22. late
Gondis austrach. de legato, quest. 9. num. 63. & seqq. Aen. de Falcon. tract. de reservat. be-
nef. quest. 4. princip. num. 3. & seqq. dixi aliquid supra lib. 3. qu. 12. in fine.
1. Paucis, usurpata à Principe sive Pontifice afficit non modo scientes sed & igno-
rantes, ita quod in contrarium gesta sint ipso iure nulla Fel. d. cap. Caterum Rebuff. ubi
supra V. art. de nullit. sent. tie. quot & quib. mod. nullitas proponi posuit numer. 48. & seq.
Menoch. de arbitr. iudic. casu 185. num. 24.
2. Ac ut refert Navarrus ex Sarnensi decreto irritans est penetrabilius omni gla-
dio anticipi omnia interiora & occultissima afficiens & astrigens, est tam malig-
nantis nature quod quicquid inventi destruit, & in oppositum dicit Navarr. in
comment. de spolijs clericor. §. 14. num. 2. tom. I.
3. Quia in materia videri etiam poterit alio in loco idem Navarr. conf. 6. num. 1. de
Renunt. par. 1. tradens rescripta vires non sortiri, jurisdictionemque ex eis non acqui-
ri ante illorum presentationem Rot. dec. 1. de concess. prab. in novis cap. super eo 2. de
appellat. late Flaminus de resignat. beneficiorum par. 1. lib. 7. quest. 21. num. 16.
4. In legato aut inferiori à Principe maxima est difficultas, quod enim scientes li-
ger

get omnes convenient, at vero an ignorantes in eo omnes valde dissentunt, ut patet ex Gondislae de Villadiego. Aenea de falconibus, & alii hic allegatis Paucis Quintilianus Mandosius late censuit & probavit tract. de inhibitionib. quæst. 36. solius Papæ aut Principis decretum afficerem ignorantes, quod tamen limitat ne quod dem ignorantes liget aut officiat respectu pœnae cap. beneficia ubi Anchor. n. 2. not. de prelend. in 6 glo. Clem. nolentes ver. eo tunc de heretic. lo. Andr. cap. tibi qui circa fin. ubi Clem. col. ut. vers. vel dic. n. 18. de reser. in 6. Anto. de Butr. cap. cognoscentes col. 4. fall. 2. Wilmol & Fel. col. 9. limit. 4. de confit. Mandos. de Monitorij quæst. 60. n. 47. Qua de re videri etiam poterit Gregorius Sayrus in Thesauro Theolog. moralis par 1. lib. 1. cap. 18. per rot. ubi tractat de variis effectibus ignorantiae & causis quæ excusant ab excommunicatione ad quem compendii gratia recurriri poterit; ac etiam Gonzalez ad Reg. VIII. Cancellaria Apostolica.

QVÆSTIO LXIV.
Executores Apostolici an procedere possint contra exemptos.

SUMMARIUM.

1. Non procedunt contra exemptos nisi exemptionis facta mentione.
2. Executores non tenentur ex equi nisi Bulla executionis contineat tenorem sententiae.

Questio hæc proponitur à Cardinali in Clem. dudum §. nos etenim num. 4. de se-
gunt. vbi videtur inclinare in affirmativam, ex quo ejusmodi executores ge-
rant vices Papæ, cui exempti subjiciuntur, alijs tamen ibidem magis placet opinio
Laudensis qua de re nonnulli supra eod. lib. quæst. 33. Diximus enim haec tenus variis
in locis exemptos nemini alteri subjici quam sanctæ Sedi; aut ejus legato à latere,
nisi tamen Pontificiæ delegationis aliud importent, id enim totum pender à facul-
tate legatorum per cap. si Abbat. §. fin. de elect. in 6. dixi late supra lib. 2. quæst. 2. adeo
quod commissiones & rescripta non facta mentione exemptionis stylo Rom. Cu-
ria non subsistant, qua de re abunde satis diximus supra lib. 2. c. 3. per tot. signanter n.
8. 9. 10. 11. 12.

Illud autem obiter hoc loci dictum sit, quod executores non tenentur ad execu-
tiones procedere, nisi Bulla executionis contineat totum tenorem sententiae ex-
quendæ, licet enim sententia faciat mentionem, eidem tamen credendum non est,
nisi aut sententia reproduatur, aut tenor sententiae recipiro executorio inferatur,
qua dere Romanus & DD. Rom. conf. 336. incep. circa propostam consultationem in qua
primo queritur ne aquid dictus executor. Iason. Auth. si quis in alio quoniam. 8. C. de edendo.

QVÆST.

17